

8

Sammanställning av bolagets åtaganden

Sammanställning över åtaganden och skyddsåtgärder

Nedan sammanfattas samtliga hänsyns- och skyddsåtgärder som bolaget åtar sig att följa vid en detaljprojektering av vindkraftsparken med hänvisning till var i tillståndsansökan eller tillhörande miljökonsekvensbeskrivning (MKB) med bilagor åtagandet finns. Om ett åtagande förekommer både i tillståndsansökan och miljökonsekvensbeskrivningen med komplettering redovisas åtagandet endast en gång. Åtaganden i kompletteringen ersätter tidigare inlämnade åtaganden i MKB och tillståndsansökan.

Hänvisning	Beskrivning av åtagande
Tillståndsansökan sid 2, samt komplettering punkt 2 och bilaga 1 till komplettering	Högst 29 vindkraftverk med en totalhöjd om högst 250 m inom fastställt vindkraftsområde enligt kartor i Bilaga 1 (rev. Feb 2022) i det kompletterande materialet.
Tillståndsansökan sid 2, Åtaganden	<p>a) Bekosta åtgärder som behövs för omdragning av befintliga skoterleder inom projektområdet. Åtgärder bestäms efter samråd med berörda skoterklubbar.</p> <p>b) Under minst 7 dagar per år under byggnationstiden anpassas arbetet genom uppehåll i byggnation eller annan åtgärd för att jakt ska kunna bedrivas inom projektområdet.</p>
Tillståndsansökan sid 26, Villkorsförslag	1. Om inte annat framgår av angivna villkor, ska verksamheten bedrivas i huvudsaklig överensstämmelse med vad bolaget angivit i ansökningshandlingarna eller i övrigt uppgivit eller åtagit sig i ärendet.
Tillståndsansökan sid 26, Villkorsförslag	2. Minst tre månader innan tillståndet tas i anspråk ska bolaget redovisa för tillsynsmyndigheten var vindkraftverk, vägar, internt elnät, uppställningsytor och transformatorstationer ska placeras. Samtidigt ska de försiktighetsmått som vidtagits i detaljprojekteringen redovisas samt hur bolaget avser att utföra egenkontroll för vindkraftsparken.
Komplettering punkt 3, samt bilaga 1 till komplettering, Villkorsförslag. (Ersätter villkorsförslag 3 och 4 i tillståndsansökan.)	<p>3. Vindkraftverk, vägar och tillhörande infrastruktur ska placeras inom det <i>Projektområde</i> som är utmärkt på karta i Bilaga 1a. För de olika delområden som anges på kartan i Bilaga 1a gäller följande restriktioner:</p> <p>a) Vindkraftverk inklusive rotorblad får inte placeras utanför <i>Vindkraftsområde</i>.</p> <p>b) Vindkraftverkens centrumpunkt ska placeras utanför <i>Buffertzonen naturvärde klass 2</i>.</p> <p>c) I <i>Stoppområde</i> får anläggning av fundament, nya vägar, breddning av befintliga vägar, kabelförläggning,</p>

Bilaga 8. Sammanställning över åtaganden och skyddsåtgärder

	<p>kranuppställningsplatser och andra anläggningar inklusive tillfälliga uppställningsplatser inte ske, med undantag för att anläggning av nya vägar och kabelförläggning inom angivna <i>Hänsynsområden</i> får ske.</p> <p>d) I <i>Restriktionsområde</i> får anläggning av fundament, nya vägar, kranuppställningsplatser och andra anläggningar inklusive tillfälliga uppställningsplatser inte ske, med undantag för att breddning av befintliga vägar inklusive kabelförläggning samt avverkning för hinderfri yta får ske.</p>
Tillståndsansökan sid 27, Villkorsförslag	5. Reklamanordningar får inte placeras på verken. Med reklamanordning avses inte sedvanliga logotyper på vindkraftverkens maskinhus.
Tillståndsansökan sid 27, Villkorsförslag	6. Varje vindkraftverk ska vara utrustat med åskledare samt med automatstopp.
Tillståndsansökan sid 27, Villkorsförslag	7. Sökanden ska tillse att varningsskyltar sätts upp med varning för nedfallande is respektive föremål från vindkraftverken. Utformning och placering av skyltar ska ske i samråd med tillsynsmyndigheten.
Tillståndsansökan sid 27, Villkorsförslag	8. Hinderbelysningens ljusintensitet ska reduceras så mycket som gällande lagstiftning medger samt synkroniseras inom anläggningen.
Komplettering sid 22, Villkorsförslag (Ersätter villkorsförslag 9 i tillståndsansökan)	9. Vindkraftverk får inte uppföras innan de åtgärder som krävs enligt en certifierad flyghinderanalys avseende vindkraftverkens faktiska totalhöjd och positioner är genomförda, för att undvika störning av Hagfors och Torsby flygplatsers verksamhet.
Tillståndsansökan sid 27, Villkorsförslag	<p>10. Ljud från vindkraftverken ska begränsas så att de inte ger upphov till högre ekvivalent ljudnivå än 40 dB(A) utomhus vid bostad. Innan anläggningsarbetet påbörjas ska en förnyad ljudberäkning redovisas för tillsynsmyndigheten, baserad på vindkraftverkens slutliga positioner och vald verksmodell.</p> <p>Den ekvivalenta ljudnivån ska kontrolleras genom emissionsmätning och beräkning, i enlighet med vedertagen internationell standard, senast inom ett (1) år från det att vindparken tagits i drift. Om begränsningsvärdet överskrids har verksamhetsutövaren att inom sex (6) månader säkerställa att angivet begränsningsvärde innehålls, vilket verifieras genom en ny kontroll av ljudnivån.</p> <p>Ljudmätningarna ska utföras genom emissionsmätning av vindkraftverkets källjud. I samråd med tillsynsmyndigheten bestäms</p>

Bilaga 8. Sammanställning över åtaganden och skyddsåtgärder

	<p>hur många vindkraftverk som ska kontrolleras. Därefter ska kontroll ske så snart det skett förändringar som kan medföra ökade ljudnivåer, eller när tillsynsmyndigheten av annan väsentlig anledning anser att kontroll är befogad.</p> <p>Närmare anvisningar om mätmetoder, mätfrekvenser och utvärderingsmetoder ska anges i kontrollprogrammet.</p>
Tillståndsansökan sid 27, Villkorsförslag	<p>11. Befintliga uteplatser eller, om sådana saknas, ett område om 25 m² i direkt anslutning till bostads- eller fritidshus, får inte belastas med en faktisk skuggbildning överstigande åtta timmar per kalenderår eller 30 minuter per dag.</p> <p>Innan anläggningsarbetet påbörjas ska tillståndshavaren redovisa en förnyad beräkning av antal skuggtimmar genom samma metod som använts i ansökan utifrån slutliga förhållanden, vad avser vindkraftverkens slutliga mått och exakta geografiska placering. I de fall någon befintlig bostad eller uteplats erhåller en beräknad teoretisk skuggtid över 30 timmar per år (vilket bedöms motsvara 8 timmar faktisk skuggtid per år), ska åtgärder vidtas för att villkoret ska innehållas.</p>
Tillståndsansökan sid 27, Villkorsförslag	<p>12. Farligt avfall och kemiska produkter ska hanteras på sådant sätt att eventuellt spill och läckage kan samlas upp. När farligt avfall och kemiska produkter inte hanteras i verksamheten under driftstiden ska de förvaras på invallad yta utan avlopp och under tak så att förorening av mark, ytvatten och grundvatten inte kan ske. Kärl ska vara noggrant märkta med sitt innehåll.</p>
Tillståndsansökan sid 28, Villkorsförslag	<p>13. För verksamheten ska finnas ett kontrollprogram som möjliggör bedömning av om villkoren följs och hur verksamheten i övrigt påverkar hälsa och miljö. Kontrollprogrammet ska gälla såväl under anläggningsfas som under driftsfas.</p> <p>I kontrollprogrammet ska metoder och tillvägagångssätt för kontroll och utvärdering anges. Kontrollprogrammet ska i den del som avser anläggningsfasen redovisas till tillsynsmyndigheten senast sex (6) veckor innan markarbeten påbörjas och för driftsfasen senast tre (3) månader efter att första vindkraftverket tas i drift.</p>
Komplettering punkt 19, Villkorsförslag. (Ersätter villkorsförslag 14 i tillståndsansökan)	<p>14. Verksamhetsutövaren ska ställa en inledande ekonomisk säkerhet med ett belopp om 1 500 000 kronor. Tillståndet får inte tas i anspråk förrän den inledande säkerheten har godkänts av miljöprövningsdelegationen. Därutöver ska verksamhetsutövaren ställa ekonomisk säkerhet för avhjälpande och andra återställningsåtgärder som verksamheten kan föranleda med ytterligare 1 450 000 kronor för varje vindkraftverk som uppförs. Denna säkerhet får ställas etappvis, men vindkraftverk med tillhörande fundament får inte börja uppföras förrän säkerhet för hela den etapp som de ingår i har godkänts av</p>

Bilaga 8. Sammanställning över åtaganden och skyddsåtgärder

	miljöprövningsdelegationen. Säkerheten ska gälla till dess efterbehandling eller andra återställningsåtgärder godkänts av tillsynsmyndigheten, dock längst två år efter tillståndstidens utgång.
Tillståndsansökan sid 28, Villkorsförslag	15. Sökanden ska senast en (1) månad efter det att vindparken tagits i drift anmäla detta till tillsynsmyndigheten.
Tillståndsansökan sid 28, Villkorsförslag	16. Innan driften av vindkraftverk avslutas ska tillståndshavaren meddela tillsynsmyndigheten härom. I samband med detta ska även en plan för avveckling av den verksamhet som berörs ges in till tillsynsmyndigheten.
MKB, sid 52 Leveranstransport	Om det blir aktuellt att genomföra förstärkningar på vägpassager över Natura 2000-flöden eller andra höga naturvärdesområden utanför projektområdet kommer försiktighetsåtgärder tas fram i samråd med ansvarig myndighet.
MKB, sid 53. Vägar och uppställningsplatser	Ingrepp i naturmiljön för vägförstärkningar som är belägna utanför projektområdet sker i samråd med tillsynsmyndigheten enligt miljöbalkens 12 kap 6 §.
MKB, sid 54. Vägar och uppställningsplatser	Permanent servicebyggnad inom parken behövs sannolikt inte, men om så blir fallet kommer bygglov för denna att sökas separat enligt plan- och bygglagen (1987:10).
MKB, sid 113. Ljud	Under byggnadsarbetena kommer ljudbegränsningar ske enligt Naturvårdsverkets allmänna råd om ljud från byggplatser (NFS 2004:15).
MKB, sid 118. Friluftsliv och turism	Under anläggningstiden utgör själva projektområdet en byggarbetsplats och är inte tillgängligt för allmänheten av säkerhetsskäl. Detta gäller dock en begränsad tidsperiod på cirka 1-2 år. Under anläggningstiden kan därför jakt inom projektområdet generellt inte bedrivas. wpd har beslutat att göra avsteg från tillträdesförbudet under byggtiden och åtar sig att avgränsa de delområden där aktiv byggnation pågår för att möjliggöra jakt. wpd åtar sig även att avbryta byggnationsarbete under en vecka för älgjakt.
MKB, sid 124. Kulturvärden samt komplettering punkt 12	wpd åtar sig att vid markarbeten hålla 20 m buffertzoon till samtliga påträffade fornlämningar, vilka märks ut med snitslar i terrängen. wpd åtar sig utöver detta att hålla 20 m buffertzoon till påträffade övriga kulturhistoriska lämningar med undantag av en lämning i Hänsynsområde 4 och en fäbodstig, den så kallade Mjölkstigen. Stigen går tvärs igenom projektområdet och det är nödvändigt att korsa stigen med anslutningsvägar. Korsningar med fäbodstig kommer att utformas så att inte vandring längs stigarna försvåras och vid dessa kommer vägvisare att sättas upp. Bolaget åtar sig vidare att vid byggnationen vidta åtgärder som underlättar bruk av

Bilaga 8. Sammanställning över åtaganden och skyddsåtgärder

	<p>stigen, utan att påverka dess historiska karaktär samt sätta upp skyltar med historisk information i anslutning till stigen.</p> <p>wpd har även utformat vindkraftsområdet med en buffertzon av 1000 meter till brandvaktarstugan.</p>
<p>MKB, sid 127. Naturreservat</p>	<p>Vindkraftverk kommer inte placeras inom 100 m från naturreservatet Skallberget. Den bäckmiljö som utgör naturvärdesobjekt av klass 3 (id 12) och som avrinner till reservatet kommer helt att undantas från anläggandet av vindkraftverk, vägar och annan infrastruktur. De våtmarker som både ingår i reservatet och projektområdet kommer helt att undantas vid anläggning av nya vägar och annan infrastruktur. De närmaste vindkraftverken mot Skallbergets naturreservat kommer att placeras på områden med yngre planterad produktionsskog. För dessa vindkraftverk kommer speciell hänsyn tas så att avverkningsytan minimeras för vägar, kranplaner och annan infrastruktur. Uppställningsplatser, betongstationer och lagringsytor kommer exempelvis inte att etableras i anslutning till naturreservatet. I det fall de nybyggda vägarna genom reservatet behöver användas för transporter eller dragning av elkabel sker samråd med Länsstyrelsen.</p>
<p>MKB, sid 132. Naturvärden Komplettering, punkt 12. Hänsynsområden</p>	<p>Samtliga naturvärdesobjekt (identifierade och potentiella) i Ecocom's inventering kommer helt att undvikas vid etablering av vindkraftverk. Kring samtliga områden av naturvärdesklass 2 läggs en buffertzon på 100 m till vindkraftverkens koordinater.</p> <p>Sammanlagt har 25 naturvärdesobjekt identifierats i projektområdet, av dessa kommer 23 objekt helt undantas från anläggning av vindkraftverk, vägar och all annan infrastruktur i projektet. För att kunna bygga de transportvägar och elkablar som behövs för att koppla samman vindkraftverken till en gemensam vindkraftspark behövs dock fyra passager, så kallade Hänsynsområden i MKB, göras över två naturvärdesobjekt.</p> <p>De fyra passagera görs så att det blir så kort väg som möjligt, för att ge så liten påverkan som möjligt. wpd kommer även minska den hindersfria ytan kring vägarna så långt som möjligt för att minimera antalet träd som behöver tas bort. Schaktningsarbeten i anslutning till bäckar och våtmarker utförs så att grumling minimeras. Där nya vägar behöver passera blötare områden anläggs i första hand så kallad "flytande" väg ovanpå marken eller genomsläpplig väg, som minimerar påverkan på vattengenomströmningen. Om detta inte är möjligt anläggs vägtrummor eller rör under vägbanan för att bibehålla vattengenomströmningen. Skyddande kantzoner med intakt vegetation kommer så långt som möjligt att sparas kring vattendragen så att negativa förändringar i lokalklimat, t.ex. ökad solinstrålning i skuggade sträckor helt kan undvikas.</p> <p>Vilka skyddsåtgärder som gäller inom de olika Hänsynsområdena finns beskrivet i kompletteringen.</p>

Bilaga 8. Sammanställning över åtaganden och skyddsåtgärder

<p>MKB, sid 132. Naturvärden</p>	<p>För att minimera nya ingrepp i naturmiljön används i första hand befintliga skogsbilvägar. Vid breddning och förstärkning av befintliga vägar tas särskild hänsyn vid passage genom känsliga områden. Vid befintliga skogsbilvägar som passerar skyddsvärd natur kommer breddningen i första hand ske på den sida av vägen som har lägst naturvärden och där påverkan bedöms blir minst. I de fall etablering kommer att angränsa till områden med naturvärden kommer dessa att markeras med band i terrängen för att säkerställa att inga arbeten sker där. Nyanlagda vägdiken utformas så att grumling av vattenmiljön förebyggs. Elkablar inom vindparken förläggs huvudsakligen längs befintliga och nya vägar.</p>
<p>MKB, sid 135-136. Naturvärden</p>	<p>För att undvika negativ påverkan på bäckar kommer dessa så långt som möjligt passeras vid redan existerande skogsbilvägar. Där nya vägpassager över bäckarna behöver anläggas utformas de på ett sådant sätt att vandringshinder inte uppstår och så att grumling eller ökad tillförsel av humusämnen undviks. Vid korsning av större vattendrag kommer halvtrummor användas för att bevara bottenmiljön. Det är viktigt att trummor och halvtrummor utformas tillräckligt stora så att flödet i vattendragen inte påverkas. En skyddszon med vegetation kring vattendragen bevaras för att minska påverkan genom ökad solinstrålning.</p> <p>Passage över våtmark görs så att det blir så kort väg som möjligt, för att ge så liten påverkan som möjligt. Schaktningsarbeten i anslutning till bäckar och våtmarker utförs så att grumling minimeras. För det fall nya vägar kommer behöva passera blötare områden eller områden med tunt jordtäckte eller berg i dagen anläggs i första hand så kallad "flytande" väg ovanpå marken utan diken, som minimerar påverkan på vattengenomströmningen och inte påverkar grundvattennivån. För flytande vägar utläggs geonät direkt på befintlig mark, som sedan byggs på med krossmaterial, förstärkningslager, bärlager och slitlager, se typritning i Bilaga 2. Om detta inte är möjligt anläggs vägtrummor eller rör för att bibehålla vattengenomströmningen, se typritning i Bilaga 2. Skyddande kantzoner med intakt vegetation kommer så långt som möjligt att sparas kring vattendragen så att negativa förändringar i lokalklimat, t.ex. ökad solinstrålning i skuggade sträckor helt kan undvikas.</p>
<p>MKB, sid 140. Naturvärden</p>	<p>De sju växtplatser för rödlistade lavar och tickor som beskrivs ovan kommer att undantas vid etablering av vindkraftverk, vägar och annan infrastruktur, se Figur 7-M.</p>
<p>MKB, sid 155. Konsekvenser under byggtiden</p>	<p>På de platser inom projektområdet där ingrepp under byggtiden gränsar till delområden med högre naturvärden angivna i avsnitt 7.3 markeras gränser för buffertzoner med band i terrängen för att säkerställa att byggarbeten sker i enlighet med föreslagna villkor.</p>
<p>MKB, sid 155-156. Konsekvenser avvecklingsfas</p>	<p>Fundament lämnas kvar i marken och täcks med cirka 50 cm jordmaterial. Om tillsynsmyndigheten kräver det kan fundamenten tas bort helt för att ersättas med fyllningsmaterial (vilket skulle kunna utgöras av betong från fundament som sprängts sönder) och därefter med ett jordtäckte.</p>

Bilaga 8. Sammanställning över åtaganden och skyddsåtgärder

	<p>Vid nedmontering och avveckling av vindparken vidtas samma försiktighetsmått som vid byggnation. Ljudbegränsningar sker enligt de regler om begränsning av buller från byggplatser som vid tidpunkten är gällande.</p>
<p>MKB, sid 157. Risker och säkerhet</p>	<p>De villkor och övriga skydds- och försiktighetsmått som anges i tillstånd, miljökonsekvensbeskrivning och eventuell senare anmälan av kringverksamheter kommer att sammanställas i en specifikation som ingår som krav vid upphandling och avtal med leverantörer och underentreprenörer.</p> <p>Innan byggstart i samband med bygganmälan och tekniskt samråd enligt PBL kommer ett kontrollprogram för byggskedet att upprättas i samråd med tillsynsmyndigheten, och en kontrollansvarig kommer att utses.</p> <p>Under anläggningstiden utgör området en byggarbetsplats och kommer vara avspärrat för allmänheten av säkerhetsskäl. Jakt kan under denna period inte heller bedrivas i området om inte detta särskilt överenskommit med berörda jaktlag om att jakten och/eller byggnadsarbetet avgränsats på annat sätt. Om det genom byggnationen uppstår fallrisk sätts ett skyddsnet upp i terrängen. Vid sprängning finns sprängvakter för att garantera att olycksrisken minimeras. Vid all sprängning förs sprängjournal.</p> <p>För att förebygga olyckor tillses att anlagda vägar och uppställningsplatser håller tillräckligt god standard för transporter enligt specifikation från vindkraftverksleverantören.</p>
<p>MKB, Sid 158. Drift</p>	<p>Det finns skoterleder som passerar genom projektområdet och i förebyggande syfte kommer, i samråd med skoterklubben, lederna dras om så att de passerar på behörigt avstånd från vindkraftverken. En kommunikationsplan med skoterklubbarna kommer att upprättas för att tillse att det kontinuerligt kan utbytas information under perioder förknippade med högre risk för iskast.</p>
<p>MKB, Sid 159. Risk för oavsiktliga utsläpp</p>	<p>I det fall detta förekommer förvaras kemiska produkter och farligt avfall under tak och hanteras i övrigt på ett sådant sätt att eventuellt spill eller läckage inte kan ge upphov till förorening av mark, ytvatten eller grundvatten.</p> <p>Cement: Förvaras i stående cementsilo med ett industrifilter som motverkar damning. Filter rengörs med vibratorer för att säkerställa funktionen.</p> <p>Diesel: Används som drivmedel för bilar, lastbilar, anläggningsmaskiner och bland annat elverk. Diesel förvaras i godkända tankar utomhus.</p> <p>Saneringsmedel: Finns tillgänglig för behörig personal och används för det fall oljeläckage skulle uppstå.</p>

Bilaga 8. Sammanställning över åtaganden och skyddsåtgärder

<p>MKB, sid 176-177. Natura 2000</p>	<p>Vägen mellan Per-Nilsasättern och Olasättern som går längs östra kanten av Kølarna kommer inte rustas upp och användas för transporter till vindkraftsprojektet.</p> <p>Nybyggda diken skall ledas av och infiltreras lokalt istället för att anslutas till närmaste bäck.</p>
<p>Komplettering punkt 4. Externa transportvägar</p>	<p>För att minska störningarna för boende åtar sig bolaget att inte använda de "ej lämpliga vägar" som anges i Bilaga 2. För att minska olägenhet för de boende längs med vald sträcka åtar sig wpd att behandla vägytan så att störningarna från damning minskar. För att minska störningar i form av buller under byggtiden åtar sig bolaget att hastigheten på transporter i anslutning till hus som är lokaliserade i anslutning till de enskilda vägarna sänks till 30 km/h. Vidare åtar sig bolaget att boende och fritidsboende som berörs av transporter i närområdet informeras inför att transporter planeras i anslutning till byggnation av vindkraftsparken.</p>
<p>Komplettering punkt 8. Hönsfåglar</p>	<p>För skogshöns följer wpd de skyddsåtgärder som beskrivs i Naturvårdsverkets uppdaterade syntesrapport från år 2017.</p> <p>Skogsstyrelsens rekommendationer för hänsyn till Tjäder:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Undvik skogsbruksåtgärder inom 500 meter från spelplatscentrum under perioden 1 april–15 juni i norra Sverige. • Undvik avverkning av sammanhängande ytor större än ca 1 hektar inom 500 m från spelplatscentrum. • Lämna funktionella, flerskiktade kantzoner av tall, gran och lövträd mot sjöar, vattendrag, sumpskogar, myrar, berg och hållmarker. • Spara hänsynsträd, gärna i form av grupper av tallar och aspar. <p>Skogsstyrelsens rekommendationer för hänsyn till Orre :</p> <ul style="list-style-type: none"> • Undvik avverkning inom 300 m från orrspeplatser under perioden 1 mars–31 maj. • Lämna en funktionell skiktad kantzon av gran och lövträd mot sumpskogar, myrar, sjöar, bäckar och större vattendrag.
<p>Komplettering punkt 11. Fladdermöss</p>	<p>Reglering (Batmode)</p> <p>Om MPD trots denna kompletterande information anser att wpd ska operera vindkraftsparken med s.k. Batmode (Stoppreglering) yrkar wpd i andra hand att ett villkor enligt nedanstående förslag föreskrivs. Utformningen av villkoret följer rekommendationerna i Syntesrapporten (2017).</p> <p>wpd yrkar i andra hand att följande villkor föreskrivs:</p>

Bilaga 8. Sammanställning över åtaganden och skyddsåtgärder

	<p>Vindkraftverken ska hållas avstängda från en timme före solnedgång till en timme efter soluppgång fr.o.m. den 15 juli t.o.m. 15 september när vindhastigheten i rotorhöjd är lägre än 6 m/s (medelvind under en tio-minuters period) och temperaturen samtidigt är över 14 °C. Vindkraftverken behöver dock inte hållas avstängda då det är kraftigt regn eller dimma.</p>
Komplettering punkt 13. Invasiva arter	<p>De planerade skyddsåtgärderna för att förhindra spridning av invasiva arter inkluderar:</p> <ul style="list-style-type: none"> • All jord, grus, sprängsten och övriga massor som uppstår vid anläggningsarbeten i vindkraftsprojektet skall återanvändas inom vindkraftsprojektet. Uppgrävt material får inte fraktas utanför projektområdet och användas till annan verksamhet. • Den bergkross och sten som behöver tillföras utifrån ska utgöras av s.k. jungfruligt material och får alltså inte vara uppblandad med gamla schaktmassor eller matjord. • Personalen på plats, både anläggningsarbetare och driftspersonal, kommer få information om problemet med invasiva arter, hur de ser ut och hur de skall hanteras. • Om personalen upptäcker att invasiva växter etablerat sig på projektområdet skall wpd:s platsansvarige informeras och växterna skall bekämpas i enlighet med rekommendationer från länsstyrelse och naturvårdsverket. • Bilder på de viktigaste invasiva växtarterna i de berörda länen tas fram och anslås i platskontoret på bygget så att personalen kan identifiera arterna. Även information om hur man skall agera om en invasiv art upptäcks i projektområdet tas fram.
Komplettering punkt 14. Strandskydd	<p>Vid anläggningsarbete inom strandskyddat område och vattenområden kommer följande skadeförebyggande åtgärder att vidtas:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Grumlade arbeten i strömmande vatten under vår och försommar undviks för att undvika att suspenderat material påverkar vattendrag under lekperioden. • Vid arbete i vattendrag skall geotextildukar placeras ut i vattendraget för att motverka spridning av suspenderat material. • Vägtrummor skall dimensioneras och placeras så att de inte utgör vandringshindrar för fisk och andra vattenorganismer.

Bilaga 8. Sammanställning över åtaganden och skyddsåtgärder

	<ul style="list-style-type: none"> • Kring sjöar och vattendrag skall så långt möjligt en trädridå lämnas kvar när vindkraftverk eller vägar byggs i närheten. • Om breddning av befintliga vägar behöver utföras skall detta göras på den sidan som är längst från vattenområdet, så länge det inte påverkar andra skyddade områden. • All hantering av fordonsdiesel under byggtiden kommer att ske på iordnings-ställda ytor med tätskikt i botten eller i ett slutet tankningssystem för att för-hindra att eventuella läckage når vattendrag. • Vägar i vindkraftsparken kommer inte att avspärras för allmänheten efter att byggnationen är avslutad. Enstaka verk kan dock av säkerhetsskäl komma att spärras av vid exempelvis servicearbete med mobilkran.
Komplettering bilaga 9, Sid 6-7. Risker och räddningstjänst	Inför byggnation av en vindkraftspark ska verksamhetsutövaren redovisa ett egenkontrollprogram med tillhörande miljö- och arbetsmiljöplan till tillsynsmyndigheten. Planen inkluderar redogörelse av risker, förebyggande arbete och samordning med den lokala räddningstjänsten. Under byggnation finns alltid en räddningsplan och en utsedd säkerhets- och brandskyddsansvarig.